

# Spis treści

|                                                                                             |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Wstęp .....                                                                                 | 7  |
| Rozdział I                                                                                  |    |
| Główne problemy bibliotekarstwa polskiego na przełomie XVIII i XIX w.                       | 11 |
| Rozdział II                                                                                 |    |
| Biblioteki szkolne .....                                                                    | 17 |
| 1. Biblioteki podległe resortowi oświaty .....                                              | 17 |
| 1.1. Biblioteka Publiczna przy Uniwersytecie Warszawskim .....                              | 18 |
| 1.2. Biblioteki wydziałowe na Uniwersytecie Warszawskim .....                               | 35 |
| 1.3. Biblioteki szkół publicznych .....                                                     | 36 |
| 1.3.1. Biblioteki szkół średnich .....                                                      | 36 |
| 1.3.2. Książki w szkołach elementarnych .....                                               | 47 |
| 1.3.3. Biblioteki szkół żeńskich .....                                                      | 50 |
| 2. Biblioteki szkół specjalistycznych .....                                                 | 52 |
| 2.1. Biblioteki wyższych i średnich szkół zawodowych .....                                  | 52 |
| 2.2. Biblioteki szkół kościelnych .....                                                     | 55 |
| 2.2.1. Biblioteki seminariów Kościoła katolickiego .....                                    | 55 |
| 2.2.2. Biblioteki szkół należących do innych Kościołów .....                                | 60 |
| Rozdział III                                                                                |    |
| Biblioteki kościelne .....                                                                  | 62 |
| 1. Biblioteki kościelne na przełomie XVIII i XIX w. ....                                    | 62 |
| 2. Biblioteki kościelne w Królestwie Polskim .....                                          | 65 |
| 2.1. Stanowisko władz państwowych wobec Kościoła; kasata części klasztorów i kolegiat ..... | 65 |
| 2.2. Losy bibliotek klasztorów i kolegiat objętych kasatą .....                             | 67 |
| 2.3. Biblioteki kościelne w Królestwie Polskim po kasacie .....                             | 74 |
| 2.3.1. Biblioteki klasztorów męskich .....                                                  | 74 |
| 2.3.2. Biblioteki klasztorów żeńskich .....                                                 | 83 |
| 2.4. Inne biblioteki kościelne .....                                                        | 88 |
| 2.4.1. Biblioteki kapituł katedralnych i kolegiackich .....                                 | 89 |
| 2.4.2. Biblioteki przy kościołach parafialnych .....                                        | 93 |

## Rozdział IV

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| Biblioteki publiczne. Czytelnie i wypożyczalnie. Stowarzyszenia czytelnicze | 98  |
| 1. Udział władz oświatowych w rozwoju bibliotekarstwa publicznego           | 98  |
| 2. Biblioteki publiczne powstałe z inicjatywy społecznej                    | 105 |
| 2.1. Biblioteka Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk                   | 105 |
| 2.2. Próby zakładania bibliotek publicznych na prowincji                    | 111 |
| 3. Czytelnie i stowarzyszenia czytelnicze                                   | 116 |
| 3.1. Czytelnia w Suwałkach                                                  | 116 |
| 3.2. Czytelnie w resursach                                                  | 117 |
| 3.3. Czytelnie w kawiarniach, gospodach i kantorach                         | 119 |
| 3.4. Stowarzyszenia czytelnicze                                             | 122 |
| 4. Wypożyczalnie książek                                                    | 124 |

## Rozdział V

|                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------|-----|
| Biblioteki urzędów, instytucji publicznych oraz stowarzyszeń | 134 |
| 1. Biblioteki urzędów i instytucji publicznych               | 134 |
| 2. Biblioteki stowarzyszeń                                   | 142 |

## Rozdział VI

|                                                         |     |
|---------------------------------------------------------|-----|
| Biblioteki prywatne                                     | 144 |
| 1. Zasięg i warunki rozwoju                             | 144 |
| 2. Biblioteki „warstwy oświeconej”                      | 149 |
| 2.1. Biblioteki arystokracji                            | 149 |
| 2.1.1. Biblioteka Czartoryskich w Puławach              | 149 |
| 2.1.2. Biblioteka Ordynacji Zamojskiej                  | 154 |
| 2.1.3. Biblioteka Ordynacji Myszkowskiej                | 156 |
| 2.1.4. Biblioteka Potockich                             | 159 |
| 2.1.5. Biblioteka Radziwiłłów w Nieborowie              | 162 |
| 2.1.6. Biblioteka Aleksandra Chodkiewicza               | 163 |
| 2.1.7. Inne biblioteki należące do arystokracji         | 165 |
| 2.2. Biblioteki ziemiańskie                             | 168 |
| 2.3. Biblioteki uczonych, pracowników oświaty i kultury | 169 |
| 2.4. Biblioteki urzędników, prawników i wojskowych      | 174 |
| 2.5. Biblioteki lekarzy                                 | 177 |
| 2.6. Biblioteki duchownych                              | 178 |
| 2.7. Biblioteki mieszczan                               | 179 |

|             |     |
|-------------|-----|
| Zakończenie | 182 |
|-------------|-----|

|       |     |
|-------|-----|
| Aneks | 188 |
|-------|-----|

|                |     |
|----------------|-----|
| Indeks nazwisk | 248 |
|----------------|-----|